

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ogrške dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. Na naročne brez istodobne vpošiljanje naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačute od peterostopnega petit-vrste po 12 h, če se ozanilo tiskat enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Pokopisi se ne vratajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knaflovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Unesvpijoča krivica ali najdena hranilna knjižica.

II.

Slučaj Mihe Plešca, okrog katerega se plete današnji naš članek, s prejšnjim sicer ni identičen, a silno soroden mu je vendar. Razložiti ga moramo in to že zategadelj, da se pokaže, kdo je v tem slučaju pravico zastopal, kdo krivico. Le za pravico se gre, in tu ostane pravica, in naj je posvetnim sodnikom tudi prikrita ostala!

Dne 10. junija 1904. je na Brezovici pri Sv. Katarini umrla Marija Plešec, ne da bi bila zapustila kako oporočo.

Marija Plešec je pri življenju govorila, da ima eno samo hranilnično knjižico. Vide dr. Furlanovo tožbo Cg I 69/5/1.

Kakor navada, padli so tudi pri ti priliki dediči po sinu, pri katerem je mati umrla, ter zahtevali od njega milijone. Ta sin je bil Miha Plešec, zadolžen posestnik, ki bi smodnika ne bil iznašel, če bi slučajno že ne bil iznajden. Revež je, in spreten advokat ga brez težave pripravi do tega, da podkriža lastno smrtno odsodbo, ne da bi prišel do zavesti, kaj je podpisal!

Kar je Miha Plešec o zapuščini svoje matre resničnega priznal, to je zapisano v zapisniku z dne 30. jul. 1904. A VIII 478/4. Pri tem zaslisanju ni bilo odvetnika in vršilo se je v mirni obliki, tako da Miha Plešec s svojo ponizno inteligenco ni prišel iz ravnotežja. „Priznal je, da je imel pred 12 leti spravljeno hranilno knjižico pokojne matere Marije Plešec, da pa sta pred 12 leti šla z materjo v Kranjsko hranilnico in da so tam mati dvignili na svojo knjižico 400 K, katere so mu nato podarili za nakup travnika, knjižico pa nato obdržali, ne da bi on vedel o nadaljnji usodi te knjižice in o naloženem denarju, ter priponinja, da so mati v teh 12 letih lahko ves denar porabili.“ Vide akt Cg I 69/5/1.

Da se je to priznanje vzelo za podlogo zapuščinske razprave, ter se vse drugo prepustilo poznejši mirni

pravdi, bi bil Miha Plešec lažje vozil svoj voziček, nego ga je tako. Ali dedič Marije Plešec, ki je pri življenju pravila, da je imela eno samo hranilnično knjižico, so se zatekel k dr. Furlanu, ki je sprožil sedaj divji svoj aparat. Na njegov predlog je zapuščinski sodnik povprašal pri Kranjski hranilnici za knjižicami Marije Plešec. Vodstvo Kranjske hranilnice je s poročilom z dne 12. novembra 1904. sodišču naznanilo, da je Marija Plešec imela eno samo knjižico, št. 183684, da pa je bila le-ta dne 5. decembra 1901., torej skoraj tri leta pred smrtno zapuščino, popolnoma realizovana, in da je zadnji znesek 1208 K 02 v dvignil na to knjižico neki Miha Plešec. To je zadoščalo dr. Furlanu, da je (dr. Furlan) zahteval, da naj se v zapuščino po Mariji Plešec postavi na račun knjižice št. 183684 cela njena vrednos 2180 K 38 v!. Ker je hranilnica poročala, da je v knjižici zapisano, da je Miha Plešec, katerega ime je pa lahko druga oseba zlorabila, dvignil zadnji ostanek, se je brez daljših ovinkov trdilo, da je Miha Plešec dolžnik za celih 2180 K 38 v!

Dr. Furlan s tem lepim uspehom še ni bil zadovoljen; Marija Plešec je morala imeti več hranilničnih knjižic, a on jih je moral izvohati. Tu se je zastavila tista divja energija, o kateri smo že govorili. Gospod dr. Furlan hranilnično uradno poročilo ni zadostovalo, in domneval je, da je hranilnično vodstvo malomarno stopalo. Zatorej je prosil zapuščinsko oblast, da mu izda pooblastilo, da sme sam poizvedovati pri Kranjski hranilnici ter dotične vloge pregledati.

Poslušajmo, kaj dr. Furlanova tožba Cg I 69/5/1 o nadaljnih uspehih pripoveduje.

„Z izdanim pooblastilom poizvedel je dr. Furlan pri Kranjski hranilnici ter našel še nerealizovano vlogo pokojne Marije Plešec št. 153.943 z glavnico 1240 K in z vrednostjo na dan smrti pokojnice t. j. 10. junija 1904. vsled naraslih obresti 1934 K 62 vin.“

„Iz hranilničnih glavnih knjig je vodstvo hranilnice dr. Furlan pojas-

nilo, da do smrti pokojne Mine Plešec t. j. do 10. junija 1904 na to knjižico ni nihče ničesar vzdignil, da je pa prvič na to knjižico šele neznani sedanji posestnik knjižice potegnil dne 29. julija 1904 vse do tedaj natekle obresti v znesku 698 K 86 v in nato dne 3. novembra 1904 od glavnice 40 K, tako, da je vrednost knjižice št. 153.943 dne 3. novembra 1904 znašala le še 1200 K.“

„S tem je bila za dr. Furlana stvar pojasnjena, in dognano, da je materina hranilna knjižica št. 153.943 Kranjske hranilnice v rokah toženca.“

Tako tožba. S tem famoznim svojim preiskavanjem je pomnožil dr. Furlan zapuščino Marije Plešec za celih 1934 K 62 v, ker se je ubogemu Mihu Plešcu na rovaš zapisala ne samo ostala glavnica 1200 K, temveč tudi po neznani roki dvigneni svoti 698 K 86 v in 40 K. Zatorej dr. Furlan ni opravičen trditi, da se je šlo sploh za denar, šlo se je specijalno le za knjižico št. 153.943 in oziroma za njeno vrednost 1934 K 62 v, katera se je po krivici v zapuščino vsilila.

Za Miha Plešca osodepolno preiskavanje dr. Furlana pa je bolehalo na izvanredni površnosti. Dr. Furlan bil je v tem slučaju zelo ognjevit pa tudi zelo površen civilni detektiv.

Ko se je po izgubljeni pravdi vpeljalo amortizacijsko postopanje, zglasil se je pri sodišču Juri Oman, posestnik v Sori, št. 18, ter dokazal, da živi v Sori užitkarica Polona Tehovnik, da je le-ta po svoji sestri Mini Plešec podedovala knjižico št. 153.943, in da se je ta knjižica tudi pri hranilnici že dne 3. novembra 1904 prepisala na ime Polona Tehovnik. Slučaj je torej nanesel, da ste živel dve Mariji Plešec, ena v Preški, druga pa v sorški fari. V življenju se niti poznale niste, tudi si niste bile nič v sorodu. Ko je ona v sorški fari umrla, je zapustila svojo knjižico sestri Poloni Tehovnik, ki je s pomočjo dotičnih sodnih listin dne 3. novembra 1904 pri hranilnici knjižico na svoje ime prepisati dala. Akt ljubljanskega dež. sodišča T 7/5/3.

čanin, pa sta snela v pozni noči pločo, jo doma razplilita na male kosce ter jih razmetala po vsem korsu. Drugo jutro niso vedeli: Rečani, kaj bi od jeze, ko so prvo madžarsko firmo našli razkosano ležati po cesti. Gorje tistemu, ki jim je naredil to sramoto, ali niso ga zasedli nikdar. Tudi med dijakasi ne bilo prav malo, katerim sta predznežna razodela svoje delo.

Hrvatstvo se je iz javnega življenja na Reki jelo počasi umikati. Še enkrat se je zasvetilo, pa le za nekoliko trenutkov. Bilo je to meseca maja 1861, ko se je blagoslovila obbletnici slavnega zmage Hrvatov nad Mongoli (1242) na Grobniškem polju nova zastava reške županije. Kumovala sta soproga velikega župana Zmajica in vladika Strosmajera, ki se je pripeljal dan poprej na Reko. Tudi drugih hrvatskih gostov je prišlo toliko, da jih je kar mrgoleso po mestu. Pred toliko množico Hrvatov so umolknili Rečani in se poskrili. Zvezni smo napravili Strosmajerju sijajno bakljado, katere se je udeležil, kdor se je le količaj čutil Hrvata.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnštva telefon št. 85.

Kakor smo zgoraj videli, je vodstvo Kranjske hranilnice v zapuščinski zadovi naše Marije Plešec sodišču izročilo svoje poročilo dne 12. novembra 1904. Očividno je tedaj, da je pričel dr. Furlan svoje raziskovanje šele po 12. novembру 1904, a ves čas, kar je trajalo famozno to raziskovanje, je bila knjižica 153.943 prepisana že na ime Polone Tehovnik, kar je danes sodniško dokazano. Odtod tudi izvira, da vodstvo Kranjske hranilnice v svojem poročilu z dne 12. novembra 1904 knjižice sploh omenjati ni moglo, ker je bila knjižica že dne 3. novembra 1904 pravilno prepisana na Polono Tehovnik. Te prevažne okolščine pa dr. Furlan pri svojem usiljivem preiskavanju pri Kranjski hranilnici ni opazil, in zategadelj se očitanju velike malomarnosti ne more izogniti. Če bi drugega ne bilo, nego kruta ta malomarnost, je že z njem za dr. Furlana, ako je veden odvetnik, velika moralična odgovornost nasproti Mihu Plešcu, ki sedaj z raztrganim komolcem okrog hodi, utemeljena.

Preosnova ministrstva.

Dunaj, 22. januarja. Dr. plem. Derschatta je opravil brzjavno svoje nepričakovano odpotovanje s tem, da je imel nujnih poslov v štajerskem deželnem zboru. Odsek četvorice nemških voditeljev mu je izrekel zaradi takega postopanja nezupnico, a obenem sklenil, naj se nadaljujejo neovirano pogajanja zaradi parlamentarizovanja ministrstva. — Splošno se sodi v političnih krogih, da bodeta dr. Derschatta in Pacák imenovana za ministra še pred otvoritvijo državnega zabora, ako ne nastanejo zadnji trenotek velike ovire. Odsek četvorice bo imel te dni zopet sejter bo pozval dr. Derschatta brzjavno. Tudi nemški izvrševalni odbor bo imel še ta teden sejo. — Sicer nimata niti dr. Derschatta niti dr. Pacák izrecnega mandata vseh svojih strank za vstop v ministrstvo, a dr. Pacák je mnogo na boljem, ker se lahko zanaša na naknadno pritrditve svojega kluba in večjega

dela svojih rojakov, dočim vlada med nemškimi strankami v tem oziru splošna nesloga in nevoščljivost. Niti v isti stranki niso poslanci edini.

Brno, 22. januarja. Poslane dr. Stransky piše v svojem listu, da sta bili že dve skupni konferenci med zastopniki Čehov in Nemcev, da bi se dognalo, ali je sploh skupno delovanje v državnem zboru mogoče. Razpravljal se je o preporih vprašanjih ter se končno konstatiralo, da položaj še ni takoj zrel, da bi se moglo misliti na parlamentarno ministrstvo. Vendar se ni batil, da bi ponesrečena preosnova zahtevala Gaušchevo ministrstvo za žrtev.

Cesar c volilni reformi.

Dunaj, 22. januarja. Cesar je sprejel malorusko deputacijo, ki je prišla posredovat v zadovi volilne reforme. Deputacija je sestala iz metropolita grofa Szeptyckega, dveh škofov in maloruskih poslancev Romančuka in Korola. Prosili so, naj se glede neposrednih volitev postopa z Galicijo, posebno v vzhodnjo Galicijo, kjer bivajo Malorosi, ravno tako kakor z ostalimi kronovinami, t. j. da se da deželi toliko število mandatov, kakor jih gre po razmerju prebivalstva.

Cesar je odgovoril: „Moja vlada predloži, kakor je že napovedala, načrt volilne reforme tekom prihodnjega zasedanja državnemu zboru v ustavno postopanje. Prepričani ste lahko, da bo moja vlada pri tej težavi na logi najskrbnejše gledala na pravice in koristi vseh narodnosti ter si bo prizadevala, nudit vsakomur priliko, spraviti svoje težnje do veljave. Zaradi tega bodite prepričani, ki ste prišli k meni v imenu maloruskega naroda, da se bo volilna reforma tudi na vaš narod primerno oziral. Za srečno izvršitev tega dela pa je v prvi vrsti treba ostati popolnoma v mejah zakonitosti. To pričakujem od vseh, zato pa prosim tudi vas, da zastavite ves vpliv, da izstanejo ščuvajoče prireditve in izjave breztemeljnega nezupanja, ker to ne vodi do mira, temuč le poostri narodnostno nasprot-

ramo živeti v slogi ter se ž njimi zvezati zoper skupne naše sovražnike. Takih besed ni smel izustiti nihče proti nam reškim dijakom. Kakor iz enega grla je zagrmelo: „izdajica!“ in v tem trenutku je ležal nesrečni jurist na tleh. Čutil je mnogo mladih pesti, dokler ga niso županjski panduri odpeljali iz naše srede. Da se bo volilna reforma tudi na vaš narod primerno oziral. Za srečno izvršitev tega dela pa je v prvi vrsti treba ostati popolnoma v mejah zakonitosti. To pričakujem od vseh, zato pa prosim tudi vas, da zastavite ves vpliv, da izstanejo ščuvajoče prireditve in izjave breztemeljnega nezupanja, ker to ne vodi do mira, temuč le poostri narodnostno nasprot-

Bila je že črna noč, ko smo se vzdignili ter nastopili dolgo pot proti Reki. Z bengaličnimi svečami smo si svetili. Bilo je že blizu polnoči, ko smo dospeli vsi utrujeni pod Trsat. Tu nas pri takoimenovanih „Banskih vratih“ ustavi krdelec vojščakov z nasajenimi bajonetmi. „Kaj pa je to?“ smo se jezili in začeli razsajati. V tem nas je vodnik potolažil, da so vojščaki komandirani za našo brambo. Ko so se namreč gospoda pripeljala z Grobniškega polja, so jih napadli fakini s kamenjem in je bilo tudi krvavih glav. Grozili so se, da bodo nas dijake vse pobili. Zdaj da je vse mirno; mi da naj bomo mirni, a vojščaki da nas bodo spremili v naša stanovanja. Tako je tudi bilo.

(Konec prič)

LISTEK.

Trdina na Reki.

Spisal Josip Starč.

(Dalje.)

Med nami in Rečani ni več jenjalo nekako bojno stanje; niti z belga dne, na sredi korsa nismo bili varni pred potepuhin v fakini. Zdaj so nas obispavali s psovkami, zdaj so metali kamenje za nami, ne da bi jim mestni stražarji tega branili. Če smo le utegnili, smo zahajali odslej rajši v okolico ter se navduševali z veselim petjem. Bilo pa je med nami pogumnih porednežev, ki so reškim Lahonom in madžaronom kaj radi kako zasolini. Naj za primer povem le eno do godico. Strastni madžaron hrvatske krvje je namestil nad svojo delavnico na korzu pločo v madžarskih barvah ter dal čisto po madžarski napisati svoje ime in svoj obrt. To nas je strašno jezilo in zbadalo v oči, kadar smo šli mimo. Naposled pa se ohrabrita dva naša tovariša, plečasti slovenski Dolenc in žilavi hrvaški Li-

stvo. Sicer pa je v vašem lastnem interesu, da živite v miru in zaupnosti z narodom, ki biva z vami v moji ljubljeni Galiciji. Spravljivost teh dveh narodnosti, ki sta obe enako blizu mojemu prestolu, bo tudi olajšalo volilno reformo, ki se ozira na zahteve časa."

Reforma gosposke zbornice.

Dunaj, 22. januarja. Načrt ministrskega predsednika o reformi gosposke zbornice je baje izdelan po sledenih točkah: Razen dosedanjih članov se pokliče v gosposko zbornico: vseh 16 deželnih glavarjev, vseh 17 županov dež. glav. mest, 30 zastopnikov trgovskih zbornic in polovicia velenosestnikov, ki so dosegli v poslanski zbornici, a bodo vsled splošne in enake volilne pravice večinoma izgubili mandate. Število članov gosposke zbornice bi se potem takem zvišalo na 340 do 350 članov. Del članov bi se eventualno volil iz deželnih zborov. Tudi zastopniki strokovnih zadrug in kmetijskih zbornic, ki se bodo šele ustanovile, pridejo v gosposko zbornico. Članom gosposke zbornice pa se z zakonitimi določbami tudi omogoči, potegovati se za državnozborski mandat. Načelniki treh skupin gosposke zbornice so pretresovali Gautschev načrt ter izjavili, da se ne strinjajo z njegovimi načrti in da ne sprejmo spojitev reforme gosposke zbornice z volilno reformo.

Uporno gibanje med Małorusi v Galiciji.

Lvov, 22. januarja. V kraju Tarnavica-Lesna so včeraj zborovali maloruski kmetje. Po shodu so se zgrabili z vojaštvom in orožniki. Vojaki so morali napad odbiti z bajonetni. Mnogo oseb je bilo hudo ranjenih, med njimi tudi občinski predstojnik. Tudi v Tlumaczu je bil maloruski shod, in ker se je bilo batiti izgredov proti Poljakom in Židom, je odšla na shod eskadriona draconcev.

Kriza na Ogrskem.

Budimpešta, 22. januarja. Med ministrom Kristofijem in budimpeštskim vrhovnim mestnim poglavljarem Rudnayem je nastal tako oster razpor, da je Rudnay poslal ministru svojo demisijo.

Tako zvani reški odbor v združeni opoziciji je pooblastil poslanca Kossutha, da stopi v zvezo z dalmatinskim posl. dr. Čingrijo, keda se naj odbor sestane s hrvatskimi poslanci iz Dalmacije. Baje bo ta sestanek 4. februarja na Reki.

Gospodarska vojna med Avstro-Ogrsko in Srbijo.

Dunaj, 22. januarja. Še preden je bil izdan odgovor srbske vlade, je cesar pretečeno soboto rekel na dvornem plesu srbskemu poslaniku Vuiću: "Po mojem mnenju se je srbska vlada pri trgovinskih pogajanjih vedla zelo nekorektno." Vuić je vprašal: "Zakaj?" Cesar je odgovoril: "Ne pogaja se z vladom, kdor je proti isti državi sklenil tajno zvezo." Grof Goluchowski je povedal srbskemu poslaniku, da je Avstro-Ogrska trgovinska pogajanja s Srbijo pretrgala. Jutri bo v tej zadevi ministrska konferenca, katere se udeleži tudi ogrski ministrski predsednik. Carinska vojska se začne z zavtoritvijo meje proti uvozu srbske živine.

Belgrad, 22. januarja. Belgrajski trgovci in industrijski so sklenili resolucijo, v kateri sicer priznavajo potrebo trgovinske pogodbe z Avstrijo, vkljub temu pa pozivajo vladu, naj ne popušča Avstriji. Ko so trgovci izvedeli, da je avstrijski konzulat odrekel svinjskim potnim listom vizum, so takoj preklicali vsa naročila, ki so jih imeli v Avstiji.

Carigrad, 22. januarja. Turška vlada je dala izjaviti srbski vladu, da ne more obnoviti srbsko-turške trgovinske pogodbe, ako se definitivno sklene srbsko-bolgarska carinska zveza.

Belgrad, 22. januarja. "Politika" piše: Inozemski agenti po na-

ročilu Avstrije, se trudijo na vse mogoče načine, da razderejo prijateljstvo med Srbijo in Bolgarijo. Tako so nedavno v Sofiji zaplenili pisma polkovnika Mašina, ki poziva bolgarske častnike, naj vržejo kneza Ferdinand a ter proglašijo kralja Petra za bolgarskega kneza. V Sofiji so se merodajni krog zaradi teh pisem zelo vznemirili, toda kmalu so se prepričali, da so vsa taká pisma in proklamacije navadni falfizifikati, ker pisma niso bila pisana v Srbiji ter je tudi polkovnikov podpis ponarejen. To je dokaz, da z govorov strani ne mirujejo, temuč se na vse načine trudijo, da zaneso čimveč zavisti in nezaupanja med balkanske države."

Dogodki na Rusku.

Varšava, 22. januarja. Vsled poziva socialnih demokratov se praznuje danes obletnica peterburških dogodkov v vseh tovarnah v Varšavi, Lodžu in Kijevu. V Kijevu so zaprli mnogo višjih železniških uradnikov in častnikov. Vse ječe so prenapolnjene.

Konec Zeppelinove ladje.

(Izvirno poročilo.)

Kisslegg (Württbg.) 18. jan. 1906.
Zeppelinove ladje, ki je zadnjata leta vzbujala splošno pozornost in bi bila imela rešiti problem prostega leta, ni več. Sedaj ko to pišem, leži orjak onemogočen razrožen na prostrem travniku in neusmiljeno pojete sekira in žaga, da hrešči velikansko ogrodje. Brzaj nosi vest o zadnjem ponesrečenem poletu širom sveta, problem pa pričakuje novega rešitelja.

Slučaj hoče, da sem bil navzoč ob zadnjih urah te svetovne abnormitete in zanimalo bode še koga drugačega izvedeti podrobnosti o zadnjem vzletu te senzacijonalne pričazni.

General grof Zeppelin se je dvignil — brez poprejnjega naznanila — v spremstvu sedmerih oseb, ki so zasedle obdevne balonovi gondoli, včeraj 17. januarja proti polu trem popolnudne v Friedrichshafenu ob Bodenskem jezeru. Balon je sprva krožil nad jezerom, izvršil nekaj manevrov, da izprica svojo sposobnost, potem pa zaplavil proti vzhodu nad švabsko planjavo.

Okoli 4. ure popoldne prihaja vlak od Bodenskega jezera sem v Kisslegg, majhen württemberski trg. Potniki tega vlaka opazijo malo pred imenovanem postajo v bližini proge orjaške ladje, ki se je bila spustila nad obširnim travnikom očitno z namenom, da se zasidra.

Bliskoma se raznese vest po hišah in četrti ure pozneje se drve vozovi, motorji, kolesa in — last not least — neizgibna vaska drhal na lice mesta. V 20 minutah dospemo na historično mesto.

Pred nami je orjak v vsi svoji dolosti (126 m), popolnoma miren. Čuden gost na tej enolični ravnini. Prostran, močvirnat pašnik, nekaj samevajočih brez, petdetes korakov daleč osamela kmetska hiša, v sredi pa ta v belo ruhu zaviti velikan.

Sprednji konec visi še prosto v zraku, le gondola se dotika tal, zadnji pa je ob tleh in sedaj že zapazimo, da zeva. Stopimo bližje, nekoliko oprezzo, kajti 10.000 kg težka počast se giblje vsled močnega vetra, pa ne da mi leže ta orjaška mōra na prsi. Lahko smo brez skrbi, balon tiči. So ga li zasidrali? Ne, ne, tu ne pomaga nič več, revež je obtičal, ravno blatni kolovož je zasedel v vsi svoji dolžini. Ob kraju te poti moli mala breza svoje prazne veje proti nebu in ta dolgočasna metla je zadala smrtni sunek dragocenemu velikanu. Ravno med zadnjimi koničasti konec je zadrla svoje lesene šibe in se zapletla med aluminijsko ogrodje, da je revež razcapan in raztrgan obstal. Prava sreča za drzne pijočim tega drznega problema — ta zgodovinska brezica jim je najbrže otela živiljenje. Kmalu izvemo podrobnosti.

Balon je sprva dobro funkcioniral. V polnudi ura je mirno preplaval kakih 50—60 km, dvigajoč se pologoma na 300 m. Že nad bodenskim jezerom pa je balon prenehal funkcionirati in sicer iz naslednjih vzrokov: 1.) eno izmed stranskih krmil se je bilo prevrglo, 2.) prekinila se je zveza med motorjem in dvema sprednjima propellerjema, katera sta se radi nekega pogreška na hladilnem aparatu tudi preveč razvnela. Vsled tega je veter ladjo kot navaden balon podil pred seboj. Zeppelin je odredil, da se spusti balon na travnik, ki se imenuje "Allwinden", na povratak k Bodenskemu jezeru pa ni mogel več misliti. Balon je plaval v visočini 850 m nad morjem oziroma 450 m nad Bodenskim jezerom. Daljava med Friedrichshafenom in Kišleggom v zračni črti znaša 25 km.

Zaman skušajo balon, ki proži vetr vso svojo dolžino, obrniti tako, da se postavi v smeri vetrja s koničastim koncem naprej. Mogočno se opira veter ob orjaške boke in ga žene pred seboj. Prva gondola že dolgo signalizuje, naj se zrakoplov spusti na tla, a izumitej še vedno upa. Slednjič izprevidi, da treba misliti na lastno rešitev, orjak ne uboga več. Ventili se odpro in naglo se velikan bliža tlom. Sedaj se spusti sidro, a tla so takó zamrzla, da sidro ne prime. Že se plazi zadnja gondola ob tleh, da se nje stanovalcii krčevito oprjemajo opor, orjak pa drvi kakor razkačen dalje. Zdaj pa se zadere mala breza, prava šivanč proti temu kolisu, ravno v zadnji konec, ki se ji je bil v naglici pozabil izogniti. Zaman se skuša gigant iztrgati prilikavek, ki se mu zaplete med aluminijske kosti, da se krive in hrešče od napora. Zadnji čas, in izpraznil bil balon svoje vladarje v bližnjo reko. Široko zéva rana in razkriva radovednim očem zanimivo notranjo konstrukcijo.

Balon je razpet ob velikanskem 117 metrov visokem in 126 metrov dolgem ogrodju iz aluminiija, in se stoji iz 16 ločenih, s plinom napolnjenih prostorov, ki se završujejo na obeh kraji v koničasto podobo. Zunanja odeja je svitla, skoro bela, iz močnega plinta, notranja posebno fina iz bomboža, preparirana znotraj s kavčukom, zunaj s firnežem. Med notranjo in zunanjim odoje se nahaja še tanka skrbno spletena mreža deloma iz aluminiija, deloma vrvice. Sploh so vsi trdi deli — če le mogoč — iz aluminiija napravljeni tako širje na dolgih drogh pritrjeni propellerji v podobi vetrnice, dva in dva ob obeh straneh in dve gondoli v podobi čolna; te hranijo bencinske motorje, katerih vsak ima 85, skupno 170 konjskih sil. Spodaj in na straneh vise čudna krimila, podobna policam, v resnici lesene latve, preprežene s platnom. Veliko teh se je pod težo velikana na tleh popolnoma polomilo. Tudi spodnji del aluminijskega ogrodja se je precej poškodoval.

V vsaki gondoli se je nahajal brzjavni aparat, Maschinen-Telegraf, da so se povelja mogla signalizovati, blizu tega v zvezi z motorjem (Daimler-motor) šest tipk, na katere je bilo treba samo rahlo pritisniti, da se je izvršil nameravan manever. Signalizovala so se povelja: "naprej", "nazaj", "počasi", "stop". Klopi v gondoli ni bilo nobenega. Vsaka oseba je imela svojo strogo začrtano nalogo, ki je zahtevala vso pozornost, tako, da na počtek nihče misli.

Ekspedicije se je udeležilo, kakor rečeno v vsem osem oseb, med temi en častnik, širje mašinisti in dva inženirja. Vsi so bili s početka precej razburjeni in veseli, da so se tako srečno rešili, roke so si bili malo odgrnili, drugačega se jim ni zgodilo. Oh našem prihodu so se trudili obrniti balon od vetrov proč, kar se jim pa ni posrečilo, tako da je veter zadnji konec pošteno razmesaril.

Vsa povelj je dajal grof Zeppelin sam, simpatičen sivils mož 74 let star, pa še čvrst in nekam sanjavih oči. Sprva je upal, da more balon na licu mesta napolnil vnovič s plinom in ga le malo poškodovanega po zraku nazaj privleči k Bodenskemu jezeru. Projekt pa bi bil združen z ogromnimi stroški in kde več, ali bi se balon na povratku še bolj ne poškodoval, saj se je že sedaj burja zaletavala z vso silo vanj. Proti včeretu se torej odloči in da povelje, da se balon popolnoma demontira. Danes v jutro je došlo iz bližnje garnizije 80 vojakov, ki so snehodejeli, izpraznili vseh 16 balonov in nato v malo urah z žagami in sekiram raztolki ogromno okostje. Posamezni deli namečni niso bili z vijaki zvezani in pritrjeni, nego zvarjeni. Ostanke bodo stopili — žalosten konec umetnega velikana. Grof Zeppelin je ostal pri vsem popolnoma hladen. Mirno je popisoval vožnjo in nehote se mu je zaokrilko, ko je pripovedoval, kako tih v veličastno mirno je plaval njegov orjak po neizkončnem prostoru in samozavestno opomnil: "malo pritisnem s prstom in vodim ga, kamor hočem". Občuduje smo zrili na velikansko ogrodje, sestavljeno z minuciozno natancnostjo. Sancje nam odvrene: "Z ravnalom in šestilom more meriti črte, tako natancno so odmerjene," — in vendar hrani ta prostor 10.400 m³ plina. Gondole same z motorji so tehtale okoli 400 kg, hitrost pa je znašala blizu 40 km v eni uri.

Sedaj pa je vse skupaj samo še kup krovine, problem pa čaka novega mojstra. Kdo ve, če mu ga ne zruši zopet kaka prilikava breza?

"Nowa Reforma" članek, v katerem se razpravlja o stališčih, ki so jih v zadnjem času zavzeli poedini slovanski narodi napram dogodkom v Rusiji in napram poljsko-ruskemu vprašanju. O Slovencih pravi pisatelj: "Slovenci posvečajo vobče malo pozornosti temu, kar se godi na 'ruskem Poljskem', kakor se izražajo njihovi dnevniki; v eni prvih številki, ko se je po carskem manifestu zavzela nara lepše bodočnosti za Poljsko, je priobčil 'Slovenski Narod' daljši članek pod naslovom 'Avtonomija ruske Poljske'. Nato priobčuje z vidnim zadovoljstvom posamezne značilnejše odstavke iz tega članka ter izraža ob koncu svojih izvajanj obžalovanje, da je slovansko časopisje, ki je vedno naglašalo 'wzajemnost slovianski', obmlknilo in ne razpravlja več o poljskem vprašanju, od kar je ruska reakcija vnovič vkovala v težke spone poljski organizem.

— "Slovenec" je snoči poročal, da je okrajno glavarstvo radovljisko razveljavilo izvolite jeseniškega župana in volilne posle poverilo famoznemu komisiju Schittniku. Če je to res, potem je "Slovenec" prej vedel za uradno odločbo, predno je bila izdana.

— **Rožman že zopet "švefla".** V snočnem "Slovencu" sanja pred vsem o nekem celjskem Seliškarju —, če imajo klerikalci še v Celju katerega tako odločnega spovednika za njih sleparje in golufije — potem bi jim svetovali, da oddajo svoje želodce poprej v strojarno, če ne bodo mogli v njih vsega prenesti in prebaviti. Kajti od Seliškarja očitani jim kos sleparij in golufij jim je menda že obtičal v želodcu — ker si ne upajo ničesar ugovarjati, še manj pa tožiti Seliškarja. Ker smo v sobotnem uvodnem članku na podlagi letopisov "Celjske zveze" za leto 1904. in "Zadružne zveze", oziroma poprejšnje "Gospodarske zveze" osvetili, da se "Zadružna zveza" celjski primerjati ne more — ne ve "Slovenec", oziroma šveflač Rožman drugača povedati, kakor da so številke zopet napačne, ker imamo v rokah le letopis "Gospodarske zveze", poročila "Zadružne zveze" pa ne. Mi smo že v sobotnem članku navedli, da naj se nam ne ugovarja, ker smo primerjali izkaze "Celjske zveze" za leto 1904. z izkazi "Zadružne zveze" za leto 1903. To pa radi tega, ker klerikalna zveza z letopisom za leto 1904. še ni prišla na dan. Pač žalostno, da za nad 40.000 kron upravnih stroškov na leto na letopis za l. 1904. najbrže ne mislite, in smo prepričani, da bomo poprej dobili v roke letopis "Celjske zveze" za leto 1905. kakor pa bode "Zadružna zveza" svoj falsificirani letopis za leto 1904. skrupučala. Ta električna hitrost prihaja od tod, ker je direktor "Zadružne zveze" agrarični tehnik — pardon, iz II. letnika učiteljišča izbranjeni Rožman — vodja "Zadružne zveze", v Celju pa gospod Jošt. Danje Rožman obeta tudi (hvala Bogu, da je vsaj obljubil — ampak storiti bo težko), da bo ob priliki od njega podana primera (da bi le kimalu bilo) med revizijskim delom "Zadružne zveze" in "Celjske zveze" postala sitna celjskemu Seliškarju (le pripravite se dobro g. Jošt) in zavodom, katere on revidira. Pa ne vrata, da bi moral na povelje sleparjev okrog "Zadružne zveze" vsi zavodi, ki so pri Vaši zvezi, konkurenčni napovedati, činitelj zavodov pa bodo marširali v luknjo. Menda namesto klerikalnih sleparjev — ker jih državno pravništvo tako pardona.

Vsa v naši s klerikalizmom osrečeni državi je vse mogoče. Rožman čaka prilike — naj je le čaka. A mi pa vsem poštenjamokom okrog "Zadružne zveze" že danes povemo, da je revizijsko delo "Zadružne zveze" v Ljubljani sedaj znano — da Vam take sleparske manipulacije že delajo in bodo še delate sitnobe, daje Vaše revizijsko delovanje bilo in se bode v velikansko pogubo nekaterim zavodom — in da je delovanje Vaše slaboglasne zveze — da le — da le za veste in točnim delovanjem "Celjske zveze".

— **Vipavsko klet.** Iz vipavske doline se nam piše: Presenetilo nas je "Poslano" v "Narodu", dne 19. januarja t. l., katero je podpisal g. R. Dolenc, vodja kmetijske šole. Čemu se je ta veljak oglasil, nam ni jasno in hočemo v njegovo opravičevanje verjeti, da so ga potapljalci se vipavski klerikalci zato navidezno na pomoč naprosili. Dosti je mož napisal in dal gradiva. Ko bi se človeku ljubilo, bi ga človek cencelal, kakor kobilico na trnku; pa pustimo to in mu kar na vsa usta povemo, da klet zadruže, katero je po lastnih besedah na konstruiral za vipavski dol, nimirljiva. Ker on citira g. Povšeta, ga citiramo tudi mi in povemo, da se je ta gospod pretečeno poletje v Vipavi pod skalo sam izrekel, da je klet pregorka, in konstatiramo, da se je pretečeno poletje topomer v tej kleti večkrat povzdignil do 17 stopinj R. in tudi za 18 stopinj R. gre verodostojna gorovica. Čez pol leta bomo dejansko s topomerom v roki konstatirali, se je li g. R. Dol

Repertoir slovenskega gledališča. Danes zvečer je predstava za najemnike lož in sedežev na **nepar**. Igra se prvič veselo grpa „Potujem s hčerkom“ (Njen sistem). V četrtek, dne 25. januarja se ponavlja prvič v sezoni opera „Čarostrellec“. — Drama pripravlja noviteti „Sovražnik ljudstva“ H. Ibsema in Jak. Dolinarjeve „Cigane“.

Slovensko gledališče. Kakor že včeraj omenjeno se vrši današnja predstava „Potujem s hčerkom na nepar“, ne pa, kakor je na gledaliških listih pomotoma tiskano, na par.

Gospod ravnatelj Andrija Fijan iz Zagreba bode v kratkem goščoval na našem odru. Že danes: dobrodošel!

„Splošno slovensko žensko društvo“ ima 2. februarja ob 5. pooldgne svoj redni občini zbor z običajnim dnevnim redom.

Prešernov spomenik. Odbor za nabiranje prispevkov za Prešernov spomenik prosi — žeče zaključiti svoje račune — tem potom vse one cenjene gg. nabiralke in nabiralce prispevkov, kateri jih odboru še niso pripisali, naj blagovolijo to storiti čim preje, gotovo pa najkasneje do 15. februarja letos.

Odbor za Malenškov nalogni spomenik je sklenil v svoji seji dne 19. prosinca t. l. storiti takoj vse potrebne korake, da bode truplo pokojnega župnika Martina Malenška prvo počivalo na novem pokopališču v njem od vdanih fararov in prijateljev pripravljenem častnem grobu.

Ljubljana Belgradu. Pod tem naslovom piše belgradski „Slovenski Jug“: „Naša občina ima namen, da zgradi v tekočem letu več javnih poslopij, v prvi vrsti pa sirotišnico in sirotinjsko kopališče. Pročranc za tve človekoljubni napravi znaša 280.000 dinarjev. Uprava slovenskega glavnega mesta, bele Ljubljane, je ponudila naši občini brezplačno načrte za ti dve zgradbi. Vsled te bratske pomoči smo postali v materialnem in moralnem oziru dolžniki svojih bratov Slovencev. Beležimo ta izredno simpatičen pojav in izjavljamo, da smo bratom Slovencem iskreno hvaležni na tej lepi uslugi. Prepričani smo, da bo tudi naša občina vedno na uslugi bratski Ljubljani.“

„Slavčeva“ maskarada bo letos v nedeljo, dne 4. februarja 1906 v veliki dvorani hotela „Union“ v Ljubljani.

K „Zvezni slovenskih pevskih društev“ je kot 38. društvo pristopilo Bralno in pevsko društvo „Toplice“ v Toplicah na Dolenjskem.

Prebrisanstvo sv. Bureau-kratusa. Kakor znano, je dovoljeno tudi privatnim tiskarnam tiskati vožne liste, kateri pa seveda morajo odgovarjati po svoji obliki in tekstu obratnim predpisom. Večje podjetje si je za svojo potrebo naročilo vožne liste pri neki tiskarni in sicer natančno po wadnem vzorcu, samo v kolonii: „Beantragte Duplikat, Aufnahmsschein, Quittungsbuch se je po naročilu tovarne tiskalo samo: „Beantragter Aufnahmsschein“, a vse drugo, kar je bilo za tovarno brezpomembno in se imata tudi glasom nižje tiskane instrukcije prečrtati, se je izpustilo. Na ta način je izrazilo podjetje popolnoma svojo željo in vsak bi mislil, da se nad to majhno spremembo ne bo spotikal zeložična uprava. Ali temu ni tako. Tiskarna dobi odlok c. kr. uprave državnih železnic, v katerem se naroča tiskarni, da morajo biti tiskane vse dotične opazke in kar se ne želi in ne rabi pa se naj prečrta oziroma naj bo pretiskano, toraj mora biti tiskano tudi to, kar se potem prečrta. Kaj bi pa bilo, ako bi tiskarna na dotičnem prostoru naredila debele črte in trdila, da je pod temi črtami tiskan tekst? Gotovo je, da se mora rabiti vozni list, ki odgovarja predpisom, vendor je pa preveč, zatevati, da se kaj tiska samo zato, da se pozneje prečrta. Zopet jasen dokaz, kako imenito je mebliran sveti „Bureauratius“ v zgornjem štoku.“

Umrl je v Kranju v starosti 80 let g. Juri Kokalj, oče ljubljanskega odvetnika g. dr. Alojzija Kokalja. Lahka mu zemljička.

Požar na Jesenicah. Pri nedeljskem požaru v tovarni Kranjske industrijske družbe je zgorela skoraj tretjina vse tovarne. Zgorela je žičarna, cinkarija, tovarna žebanje in vse velikanske zaloge s približno 180 vagoni žebanje. Nad dvesto dragih strojev in transmisijonov je uničenih in zaradi velikanskih vročine deloma raztopljenih. Zdaj so se pokazale že tudi posledice ognja. V ponedeljek zjutraj je bilo že 400 do 500 delavcev brez dela in zaslužka in minilo bo mnogo mesecov, predno bo tovarna popravljena. Za te reže bo na vsak način treba nekaj storiti.

Marinekapitan. Piše se nam: Nič kaj dobro ni delo kaplangu

Gnidovec v Št. Vidu na Dolenjskem, ko ga je „Slov. Narod“ malo vzel na muho. Ves bleb in zelen od jeze kačkor kušar se je repenčil na priznici, da so ga dali v tiste umazane časne, ki so od škofa pod smrtnim grehom prepovedani itd. Prav je bilo, da je zvedel Gnidovec, ali da je sam bral, (seveda je storil s tem smrtni greh) v „Narodu“, kar je bilo ondi o njem pisane. Ker ne neha uganjati neumnosti, naj se kaj izve. Najmanj 15 (reci petnajst) trudapočnih pridig Marijini družbi je govoril g. Gnidovec in niti enega bojevnika mu ni pridobila vsaka pridiga pod „marinarsko“ zastavo. Pač se je oglasilo par pokvek, ki naj bi krasile to žalostno vojsko. Niti to ni vleklo, da je „hauptman“ obljubil vsakemu fantu po tri „marinarice“. Naši fantje imajo že itak vsak svojo dekle izbrano, čemu naj bi jih torej deli kaplani. Ne vemo, kaj bo rekel gosp. Bolnatura — e pardon, Bonaventura, ker je poslal rayno Gnidovec v najboljši nadi za „komandanta“ v Šent Vid, da tukaj aranžira novi „marine-regiment“. Pa ne gre in ne gre! A korajža velja! Morda pa g. Gnidovec le še pride enkrat v blažene škofove zavode, saj se mu pa vendar le tudi posreči kako „veliko“ delo. Tako je n. pr. zadnji čas sobo bralnega društva pod kapljanjo spremeni v „marinekosar“, vse je že gotovo, le napis bode še treba oskrbeti. Da bi pa bile „marinarice“ še tesneje zvezane s svojim „poveljnikom“, je ustanovil v kapljanji lastno „sparkaso“, kar bo tudi nekaj zaledlo pri škofu. Resno se pa čudimo župniku gospodu Vidergarju, da pusti kaplanu popolnoma proste roke. Zadnji čas je, da se temu nadatemu „petelinu“ malo pristriže grebenček. Svetujemo vam, g. župnik, navz�ic temu, da je vaš kaplan tako „pobožen“ in brevir vedno okrog farovža moli, da ga vendar skoraj predlagate v „avanžiranje“ (n. pr. v šk. zavode), za kar vam bodo Sentvidci zelo hvaležni.

Na postaji nabrežinski je prišlo, med premikači in njih preglednikom Pavčičem do sporov; nato so zahtevali premikači od ravnateljstva odstranitev njim neljubega predpostavljenega Pavčiča. Dne 22. t. m. so vzel vse premikače na zapisnik. Dokazalo se je, da so bili zadnji omenjeni v resnici opravičeni se pritožiti, a vzliz temu je gospod nadinspektor Stümpf iz Trsta dal odpustiti 12 prizadetih premikačev iz službe. — Posledica je sledila takoj; ob sedmi uri zvečer je bil sklican delavšči shod, na katerem se je po zelo bušni debati sklenilo, da napravijo vsi železniški delavci postaje in kurilnice v Nabrežinočno ob deveti uri stavko, kar se je tudi točno izpolnilo. V Trstu je bil ob deveti uri shod, kjer se je sklenilo radi solidarnosti z nabrežinskimi delavci stopiti v pasivno resistentco in v nji toliko časa vztrajati, da se vzamejo odpuščeni kolegi v Nabrežini nazaj v službo in da bode preglednik Pavčič prestavljen iz Nabrežine. Iz Gorice prihajajo poročila, da stopijo tudi v Gorici premikači radi nabrežinskih sodrugov danes v pasivno resistenco.

Premogarski štrajk v Trbovljah se je razsiril tudi na Hrastnik in na Ojstro. Premogarji zahtevajo zvišanje plač, a ravnateljstvo neče o tem ničesar slišati. V Trbovlju pride za sedaj 50 orožnikov; v trboveljski šoli so pripravljeni prostori za en batyaljon vojaštva.

Notar v Sevnici. Namestnikom notarskega mesta v Sevnici je imenovan gosp. dr. Fran Strelec, koncipijent v Mariboru, dokler ne pride tja nov notar.

30letnica akademičnega tehniškega društva „Triglav“. Vabilo za slavnost so razposlana. Prijatelji in somišljeniki društva, ki še niso prejeli vabilo, naj blagohotno oproste in se obrnejo s popolnim naslovom do društva „Triglav“ v Gradcu, Heinrichstrasse 8. II. Nadalje se enkrat opozarjam vse one, ki se hočejo udeležiti komerza, da to javijo v najkrajšem času gosp. dr. Janku Serneku, zdavniku v Celju.

Med poukom se je obstrešil na celovski realki neki dijak III. razreda. Pod klopjo se je igral z nabasanim samokresom, ki se je naenkrat sprožil in zadel nepazljivca v nogu. Zdravnik mu je obvezal nogo. Zagovarjati se bo imel še radi nedovljene bache orožja.

Umrl je v Trstu soustanovnik in prvi urednik „Naše Sloga“ kanonik Ante Karabaić.

Zarođil se je v Trgu na Koščekom gosp. Albin Kusterle, sin posestnika in lastnika žag g. Gregorja Kusterla, z gdž. Mici Janezovo. Slovenskemu paru kličejo okoličanski Slovenci krepki „Živio!“ k temu veselemu dogodku.

Zaščito srce. Delavec Herkul Gentilini v Trstu je napadel svojega tovariša 32letnega delavca Cezarja Cavulija in ga parkrat sunil z nožem naravnost v sreč, da se je ranjenec takoj zgrudil. Prepeljali so

ga v deželno bolnico, kjer so ga sklenili operirati, da bi mu morda rešili življenje. Zdravnik dr. Doletti mu je odprl prsi, vzdignil ranjeno srce in ga zašil s tremi šivi. Srečo so dali zopet v prejšnjo lego in prsi zašili. Z masažo so spravili kri spet v tok in operiranec se je kmalu zavedel, da je spregovoril nekaj besedi. Njegov položaj se vedno boljša in zdravnik upajo, da ga gotovo ohranijo pri življenju. Taka operacija se doslej v Trstu še ni nikoli izvršila in se sploh prav redko posreči, ker je odvisna od ranitve.

Vlomi v Trstu. Prodajalec žganja Konstantin Zaffopulu v Trstu so neznanati tatovi vlomili po noči v prodajalno in odnesli železno blagajno, v kateri je bilo za 9000 K bankovcev, 12 funtoy šterlingov in vrednostnih stvari za okoli 1000 K. Prazno blagajno so našli v nekem jarku ob cesti na Općine. — Drug vlom so izvršili tatovi v italijanski konzulat in odnesli 400 K denarja.

Vlomi v Ricmanjih. V soboto zvečer so neznanati tatovi vlomili v „Posojilnico“ v Ricmanjih in odnesli 267 K deloma v gotovini deloma v kolkah. Poskušali so tudi na blagajni svojo moč in umetnost, a jim ni šlo delo izpod rok, kot so želesli, zato so se omejili le na zgorajnji znesek.

Panorama - kosmorama. Ta tedenska serija nam kaže južno Ameriko (Panama, Ecuador, Peru in Chile). Glavne in najlepše slike zavzemata Panama in Chile; panamsko vojaštvo mora človeku ugajati zvog njegove različne uniforme in ker je njegova disciplina vsa bolj „po domače“. V Valparaisu v Chile nam je omeniti posebno Kolumbov spomenik, v Santiju pa podnožje sv. Lucije. — Prihodnji teden se razstavi otok Cejlon.

Pogreša se od sobote 69letni mestni tesar Mihael Bezljaj. Pogrešanec ima svikaste brke in je imel pri odhodu z doma rjav zimski suknjič, črn, mehak klobuk, štifle in belo likano srajce brez ovratnika. Tozadnji potatki naj se sporočajo mestni policiji.

Nogo so odrezali v deželnini bolnišnici bivšemu graščaku in hišnemu posestniku g. Antonu Jeschennagu, recte Zaruber iz Ljubljane, ker si je pri neki praski zastrupil kri.

Tatvina. Hlapcu Jožefu Knični sta bili dne 19. t. m. ukradeni dve modri konski odevi, vredni 10 K.

Ukradla je služkinja Katarina Zablatnikova nekemu vozniku električne cestne železnice 20 K denarja in jo odkurila nekam na Koroško.

Nepriveden voznik. Včeraj je po Poljanski cesti drevl neki mesar tako neprivedno, da je zadel z ojem v nasproti mu došli električni voz, katerega je nekoliko poškodoval.

Delavško gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 18 Slovencev, 30 Hrvatov in 14 Macedonev. V Meran je šlo 12 Hrvatov.

Redni pouk za naraščaj ljubljanske društvene godbe se zopet prične 29. januarja, na kar se opozarja osobito taiste, ki so se že pričeli učiti. Učenci se sprejemajo vsak dan do 27. t. m. od 6. do 7. ure zvečer v godbeni sobi magistratnega poslopja II. nadstropje.

Prodaja vtihotapljenih pravičev. V mestni klavnici jo bilo danes popoldne ob 3. uri potom licitacije prodanih 58 zaklanih malih pravičev.

Jugoslovanske vesti. Hrvatski sabor. Na včerajnji saborski seji se je v tretjem čitanju sprejel zakonski načrt, s katerim se izpopolnjujejo postavne določbe o ureditvi sodišč v kraljevinu Hrvatski in Slavoniji. Nato je poročal dr. Egersdorfer in imenu imunitetnega odseka o zahtevi okrajnega sodišča v Zagrebu, da se mu izročita poslanca dr. Jos. Frank in Grga Tuškan. Predlagal je, da se prosnji ugodi in da se poslanca izročita sodišču. Ta predlog je bil sprejet. Kot tretja točka dnevnega reda je bila verifikacija banskih pozivnic in naknadno izvoljenih poslavcev. Volitve so se verificirale. Nato sta interpelirala vlado posl. Pisacijev o razdelitvi urbarnih gozdov v Bedekovčini, posl. dr. Frank o sestavi volilnih imenikov. Na Frančkovu interpelacijo vlada še ni odgovorila. Prihodnja seja bo v četrtek.

Iz zemlje bezpravnosti in našiljstva. V Varaždinu je veliki župan Radoslav Rubido, ki je bil nedavno v priznanje svojih zaslug „za cesarja in domovino“ povisan v — barona. Hrvatski listi so že mnogo pisali o tem velikem županu in ga slikali v najtemnejših barvah. Reški „Novi List“ je pa v svoji nedeljski številki odkril škandalozno afero velikega župana Rubida, ki z bengalično lučjo osvetljuje nečuvane razmere v hrvatski državni upravi in dokazuje, da je Hrvatska res zemlja bezpravnosti in uradniškega despotizma. Kar je zakrivil baron Rubido, to bi se ne moglo zgoditi nikjer drugod razen morda še na Turškem. V naslednjem hočemo na kratko izpregoroviti o dotedni škandalozni aferi:

— Italijanski vojak se ubili v Kaneji. Vojak je bil odposlan, da pazi na red pri vojnih.

— Velika nezgoda v cerkvji. V cerkvi sv. Pavla v Filadelfiji je nekdo po pomoti zaklical: gori! Takoj je vse drlo proti vratom in je nastala gnječa, v kateri je bilo 18 oseb zmečkanih.

Obč. blagajnik v Mihovljantu, Jos. Jakopić, je l. 1897. poneveril nekaj denarja in se je radi tega uvedla proti njemu preiskava, ki je trajala dve leti. Da ne pogine gladu, je stopil v službo kot pisar pri baronu Rauchu v Lužnici, dočim se je njegova žena Štefanija preselila v Varaždin in si kot sivilja služila kruh. Štefanija Jakopićeva je bila mlada, izredno lepa ženska. Baron Rubido, ki je znan, da je velik „priatelj“ nežnega spola, jo je videl pri neki prilikli in se takoj razvral za njo. Ker ni mogel ž njo priti drugače v dotiku, jo je dal pozvati v svoj urad, češ, da ima ž njo govoriti v zadavi v zadevi njenega moža, katerega hoče pogamati. Nič zlega slušač, je Štefanija Jakopićeva šla k Rubidu. Prišedši k njemu, ji je Rubido jel obljuhovati, da bo vse mogoče storil za njenega moža, ako se mu vda. Ker se je Jakopićeva njenega zahtevi upirala, jo je posilil. To je storil dvakrat. Nato ji je opetovan pisal in jo vabil na nočne sestance, a ona ni hotela več k njemu priti, ker je vedela za njegove namene. L. 1900. je bil J. Jakopić obsojen na dve leti ječe. Ko je prišel iz zapora, je dobil službo pri župljem katastru v Ivancu pri Varaždinu. Rubido je za to izvedel in ker se mu Jakopićeva žena ni hotela vdati, se ji je mačeval s tem, da je provzročil, da je bil njen mož odpuščen iz službe. Vzpriča tega je Štefanija Jakopićeva priznala svojemu možu, da jo je veliki župan Rubido dvakrat posilil. Mož, ponižan in osramočen, je sklenil, da odide v Ameriko, kar je tudi storil. Štefanija Jakopićeva s tremi otroki je ostala sama brez sredstev in pomoči. Ker je Rubido zavrljeno njen nevrečo, ga je tožila, zahtevajoč od njega, da vzdržuje njo in njene otroke. Tekom pravde je Rubido priznal, da je Štefanija Jakopićeva posilil, toda vključenemu je pravdo dobil, nakar je tožil Štefanijo J. radi obrekovanja in predlagal, naj se Štefanija J., čim se uvede proti njej kazenska preiskava, zapre, ker bi sicer morda pobegnila v Ameriko. Sodišče je tej nečuveni zahtevi ugodilo in Štefanija J. že sedaj 14 dni v zaporu, njeni trije malo otroci pa mrjejo v neki kmetski hiši v Ivancu gladu. — Brez komentarja! Vprašamo samo, ali ni res Hrvatska, kakor pravi dr. Potočnjak, zemlja brezpravnosti in demoralizacije?! —

— Srbske dinare dobivamo! Znano glasilo takozvane hrvatske ceste stranke prava, „Hrvatsko Pravo“, zatrjuje v zadnjih številkah vzopredno z dunajskim listom „Wiener Allgem. Zeitung“, daje potrosila srbska vlada v zadnjih

Borzna poročila.

Ljubljanska

,Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 22. januarja 1906.

Naložbeni papirji. Denar Blago

42% majská renta . . . 100— 100·20

42% srebrna renta . . . 99·95 100·15

4% avstr. kronska renta . . . 100·20 100·40

4% zlata . . . 117·85 118·05

4% ogrska kronska renta . . . 96·15 96·35

4% zlata . . . 114·45 114·65

4% posojilo dež. Kranjske . . . 99·50 101·—

4% posojilo mesta Spljet . . . 100·65 101·65

4% Zadar . . . 100— 100—

4% bos.-herc. železniško posojilo 1902 . . . 100·65 101·65

4% češka dež. banka k. o. 100— 100·30

4% ž. o. 100— 100·50

4% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke . . . 100·45 101·40

4% pešt. kom. k. o. z 10% pr. 106·45 107·45

4% zast. pisma Innerst. hranilnice . . . 100·50 101·50

4% zast. pisma ogr. cent. dež. hranilnice . . . 100— 100·40

4% z. p. ogr. hip. ban. 100— 100·90

4% obl. ogr. lokalnih železnic d. dr. 99·50 100·50

4% obl. češke ind. banke 100·50 101·50

4% prior. lok. želez. Trst. Poreč . . . 99·90 99·50

4% prior. dolenijskih žel. 316·25 318·25

4% prior. juž. žel. kup. 100·75 101·75

Srečke.

Srečke od l. 1860/1 . . . 195— 197—

od l. 1864 . . . 290— 291—

tizske . . . 161— 163—

zem. kred. I. emisije 297·50 307·50

II. 299·50 309·50

ogrské hip. banke . . . 264— 269·50

srbske a frs. 100— 102—

turške . . . 150·15 151·15

Basilika srečke . . . 25·40 27·40

Kreditne 477— 486—

Inomoške 79— 85—

Krakovske 93— 100—

Ljubljanske 61— 67—

Avstr. rdeč. križa 52·25 54·25

Ogr. 33·35 35·35

Rudolfove 57— 63—

Salzburgske 72— 78·50

Dunajske kom. 529·50 539·50

Delnice.

Južne železnic . . . 119·80 120·80

Državne železnic . . . 666·75 667·75

Avstr.-ogrské bančne deln. 1631— 1641—

Avstr. kreditne banke 674— 675—

Ogrske 792·50 793·50

Zivnostenske 246— 246·50

Premogokop v Mostu (Brüx) 662— 666—

Alpinški montan 527·25 528·25

Praške žel. ind. dr. 2610— 2625—

Rima-Murányi 527·50 528·25

Trboveljske prem. družbe 277— 281—

Avstr. orožne tovr. družbe 564— 568—

Ceške sladkorne družbe 157— 160·50

Vlakte.

C. kr. cekin . . . 11·34 11·38

20 franki . . . 19·11 19·13

20 marke . . . 23·50 23·54

Sovereigns . . . 23·97 24·05

Marke . . . 117·45 117·65

Laški bankovci . . . 95·60 95·70

Rublji . . . 251·25 252·25

Dolarji . . . 4·84 5—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 23. januarja 1906.

Termin.

Pšenica za april . . . za 100 kg K 17·14

oktober . . . " 100 " " 16·90

Rž " april . . . " 100 " " 13·98

Koruzna maj. . . " 100 " " 13·92

Oves " april . . . " 100 " " 14·76

Efektiv.

Brez kupčije. Neizpremenjeno.

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 806·2. Srednji zračni tlak 736·0 mm.

Cas. opazovanja Stanje barometra v mm Temperatura v °C Vetrovi Nebo

22. 9. zv. 733·8 0·3 sr. jvzb. oblačno

23. 7. zj. 738·8 — 2·4 sr. jvzbod oblačno

2. pop. 741·3 — 16 moč svzh oblačno

Srednja včerajšnja temperatura: -0·4°,

normalne: -2·2. — Padavina v mm 0·0.

Zahvala.

Podpisani smo prejeli toliko dokazov srčnega sočutja in iskrenega sožalja v bridih dnevnih bolezni in zlasti ob žalostnih trenotnih smrti nepozabne so proge, sestre, materje, svakinje in teče, gospode.

Rozalije Trošt roj. Premrov

ki je v 47. letu svoje starosti v naročju svojih najdražjih po dolgi bolezni mirno zaspala v Gospodu dne 18. januarja 1906 v Tomišlu, da nam ne dostre besed, ki bi se mogli z njimi primerno zahvaliti. Zlasti se zahvaljujemo g. domačemu župniku za skrb in tolzo ob zadnjem uri, preč. g. dr. Mauringu in rodbini Japlevi v za darovane vence, kakor tudi g. županu A. Svetetu za vso potrebitljivo v najhujši sili, posebno še domači gospodični Novakovi v p. n. kolegijam z Iga in Iske vasi, g. tovaršu Trostu za spremstvo na zadnji poti, obč. odborom iz Tomišla in Vrbljenj, za deležno pri pogrebu, g. organistu z Iga za lepo petje, vsem sosedom in sosedom. Bog plati!

319

V Tomišlu, 21. januarja 1906.

Ivo Trošt, soprog. — Vladimir, Olga, Janko, Emil, Mimi, Fanny, Ludovik, otroci. — Fanny in Marija Premrov, Antonija roj. Dolenz, sestre. — Tekla Premrov rojena Richtig, Franc Richtig. — Vsi nečaki in nečakinje.

Srčna naklonjenost Gradec.

Pričakujem sporobila do 24. t. m. ker potem moja zaupna oseba odpoteje iz L.

321

Akviziterje

sprejme pod jako ugodnimi pogoji prav dobro uvedena zavarovalnica za življene.

Predstaviti se je od 9.—11. ure dop. v Gospoških ulicah št. 15 prično, pisarna na levo. 274—3

V najem se išče dobro idoča gostilna na Gorenjskem blizu železnic.

Ponudbe na uprav. „Slov. Naroda“ pod št. 172. 172—5

Vecji vrt

v Celju s toplimi gredami se da takoj v najem. Pogoji se izvede ustreno.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 263—3

Zaradi odpotovanja se ceno proda razno pohištvo

in vmes tudi 306—2

salonska garnitura.

Kongresni trg štev. 16, I. nadstr.

██████████

Na nobeni mizi bi ne smelo manjkati Strossmayerjeve slivovke

(letnik 1887)

prirodni pridelek prve vrste iz kleti eksceleunce pok. škofa dr. J. J. Strossmayerja, ki jo prodaja

D. Reichsmanna sin v Djakovem (Slavonija). 3744—26

Poštni zavoj z 2 litri franko K 6—.

Pri naročilih naj se naveže tudi kraj, kjer je pristojna finančna straža.

██████████

5 kron in več zaslužka na dan!

Iščejo se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih. — Preprosto in hitro delo vse leto doma. — Ni treba znati ničesar. — Oddaljenost ne škodi nič in blago prodamo mi.

Družba pletilnih strojev za domače delavce 3477 37

THOS. H. WHITTICK & Co.

Praga, Petrské náměstí 7-156. Trst, Via Campanile 13-156.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljavni od dne 1. oktobra 1905. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. ur 24 m ponodi osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Mali Glödnitz, Franzensfeste, Inomost, Mozakovo, Ljubno, čes Selzthal v Aussee, Solnograd, čes Klein-Reiffing v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m sjutrij osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Murau, Mautendorf, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čes Selzthal v Solnograd, Inomost, čes Klein-Reiffing v Steyer, v Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čes Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Mali Glödnitz, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Bad Gastein, Zell ob Jezeru, Inomost, Bregenc, Curich, Ženeva, Pariz, čes Amstetten na Dunaj. — Ob 3. ur 58 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čes Klein Reiffing v Steyer, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Plzen, Budejvice, Linc, Steyr, Ženeva, Curich, Bregenc, Inomost, Zell ob Jezeru, Bad Gastein, Solnograd, Ljubno, Celovec, Šmohor, Pontabel. — Ob 4. ur 29 m popoldne osobni vlak v Dunaju, Ljubno, Šmohor, Selzthal, Beljak, Celovec, Malega Glödnitz, Monakova, Inomost, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. ur 06 m sicer osobni vlak v Dunaju, Ljubno, Beljak, Celovec, Prago, (v Prago direktni voz I. in II. razred), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. ur 17 m sjetraj osobni vlak v Novo mesto, Straže, Toplice, Kočevje, ob 1 ur 5 m pop. istotake. — Ob 7. ur 8 m sicer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA Ob 3. ur 23 m sjutrij osobni vlak v Dunaju čes Amstetten, Monakovo (Trst-Monakovo direkt. voz I. in II. razred), Franzove vsre, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejvice, Linc